

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

19. juuni 2014*

Apellatsioonkaebus — Vahekohtuklausel — Kohaliku arengu meetme toetusleping —
Tehtud ettemaksetest osa tagastamine — Võlakohustuse ülevõtmine — Üldkohtu pädevus —
Aegumine — Komisjoni vastutus

Kohtuasjas C-531/12 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 19. novembril 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Commune de Millau,

Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA), asukoht Millau (Prantsusmaa),

esindajad: *avocat* L. Hincker ja *avocat* F. Bleykasten,

apellandid,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: S. Lejeune ja D. Calciu, keda abistas *avocat* E. Bouttier, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourg'is,

hageja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud E. Levits, M. Berger, S. Rodin ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 27. veebruari 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Commune de Millau ja segaosalusega ettevõtja Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) paluvad oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsuse komisjon *vs.* SEMEA ja commune de Millau (T-168/10 ja T-572/10, EU:T:2012:435, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“), millega Üldkohus kohustas SEMEA-t ja Millau kohalikku omavalitsusüksust tasuma solidaarselt Euroopa Komisjonile põhisumma 41 012 eurot, mille komisjon maksis tema poolt SEMEA-le antud abi raames võimaldatud tagatise alusel ning millele lisanduvad viivitusintressid ja intressid, mis on tekkinud nende viivitusintresside kindlatel maksetähtpäevadel kapitaliseerimise tulemusel.

Vaidluse taust

- 2 Vaidluse tausta on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–31 kirjeldatud järgmiselt:
 - „1 Euroopa Majandusühendus, keda esindas Euroopa Ühenduste Komisjon, sõlmis 6. juulil 1990 toetuslepingu [SEMEA-ga], kelle kapitalis oli Millau kohalikul omavalitsusüksusel 50% osalus.
 - 2 See leping puudutas kohaliku arengu meedet, mis seisneb Millaus kohalike ettevõtjate Euroopa keskuse loomises ja käivitamises (edaspidi „leping“).
 - 3 Lepingu punkt 2 sätestas:

„Tööd tuleb lõpule viia 18 kuu jooksul alates käesoleva lepingu allkirjastamisest.”
 - 4 Lepingu punkti 4 kohaselt kohustus SEMEA tegema erinevaid töid ning andma sellest aru komisjonile kindlate ajavahemike järel esitatavate aruannete abil; komisjon omalt poolt kohustus rahastama töid maksimaalselt 135 000 eküü ulatuses ja seda kuni 50%-ni tööde õigustatud maksumusest.
 - 5 Lepingu punkt 6 sätestas:

„Käesoleva lepingu suhtes kohaldatakse Prantsuse õigust.”
 - 6 Lepingu punkt 10 oli sõnastatud järgmiselt:

„Kui krediit ei ole kättesaadav või ei ole käesoleva lepingu täitmiseks piisavalt kättesaadav, on komisjonil õigus käesolev leping üles ütelda väljaspool mis tahes kohtumenetlust või kohandada lepingut vastavalt muutunud finantsvõimalustele.”
 - 7 Lepingu üldtingimuste punkti 9 lõige 1 sätestas:

„Kui lepingupool ei täida ühte lepingust tulenevat kohustust, on komisjonil olenemata lepingu suhtes kohaldatavates õigusnormides ette nähtud tagajärgedest õigus leping üles öelda või lõpetada, ilma et selleks oleks vaja pöörduda kohtusse, kui lepingupoolelt on tähtitud kirjaga nõutud kohustuse täitmist ja lepingupool ei ole kohustust täitnud ühe kuu jooksul alates kirja kättesaamisest.”
 - 8 Lepingu üldtingimuste punkt 10 nägi ette järgmist:

„Kui ei jõuta kohtuvälise kokkuleppeni, on lepingut puudutava ning lepingupoolte vahelise vaidluse lahendamiseks pädev üksnes Euroopa Ühenduste Kohus.”

- 9 SEMEA taotles 16. mai 1991. aasta kirjaga komisjonilt nõusolekut lepingu täitmiseks temast eraldiseisva üksuse Centre européen d'entreprise et d'innovation (edaspidi „ühing CEI 12”) poolt; komisjon andis selleks nõusoleku 2. juuli 1991. aasta kirjas, täpsustades, et selline nõusolek ei vabasta SEMEA-d tema kohustustest. SEMEA kinnitas 22. oktoobri 1991. aasta kirjas, et ta käendab lepingus ette nähtud tööde nõuetekohast elluviimist.
- 10 Komisjoni talitused kontrollisid 1992. aasta juunis ja juulis tööde seisu ning tuvastasid, et abikõlblike kulutuste kogusumma oli 187 977 eküüd ning et komisjoni toetuse suuruseks tuli seega määrata 50% sellest summast, st 93 988 eküüd.
- 11 Kuivõrd SEMEA-le oli lepingu alusel makstud juba 135 000 eküüd, nõudis komisjon temalt 27. aprilli 1993. aasta kirjas 41 012 eküü tagastamist (edaspidi „vaidlusalune võlanõue”). SEMEA seda nõuet ei rahuldanud.
- 12 SEMEA aktsionäride erakorraline üldkoosolek otsustas 17. veebruaril 1997 SEMEA lõpetamise 31. märtsil 1997 ja määras likvideerija.
- 13 Komisjon nõudis 18. novembri 2005. aasta väljastusteatega tähtkirjaga SEMEA-lt uuesti vaidlusaluse võlanõude rahuldamist.
- 14 Komisjon saatis SEMEA-le 11. jaanuaril 2006 võlateate 41 012 euro kohta.
- 15 SEMEA likvideerija vastas 31. jaanuari 2006. aasta kirjas, et SEMEA varast ei piisa sellise summa maksmiseks, et ta on kohustatud esitama pankrotiavalduse ning et vaidlusaluse võlanõude puhul on Prantsuse õiguse kohaselt tegemist aegunud võlanõudega, sest Prantsuse õigus ei võimalda nõuda sisse selliseid summasid, mida ei ole nõutud enam kui nelja aasta jooksul, ja komisjoni viimane nõue oli esitatud 27. aprillil 1993, ehk enam kui 12 aastat tagasi.
- 16 Komisjon nõudis omalt poolt 16. veebruari 2006. aasta väljastusteatega tähtkirjas sõnaselgelt vaidlusaluse võlanõudega arvestamist likvideerimisel ning samuti selle kandmist äriühingu kohustuste hulka.
- 17 SEMEA teavitas 20. septembri 2006. aasta kirjas komisjoni sellest, et äriühingu erakorraline üldkoosolek oli otsustanud pankrotiavalduse esitamise edasi lükata, ning teavitas ühingu CEI 12 protokollist, mille kohaselt komisjon oli lõppkokkuvõttes loobunud vaidlusaluse võlanõude sissenõudmisest.
- 18 Komisjon nõudis 29. novembri 2006. aasta kirjas oma advokaadi kaudu SEMEA-lt vaidlusaluse võlanõude rahuldamist. Komisjon täpsustas selles kirjas, et tal ei olnud kunagi olnud kavatsust loobuda sellest võlanõudest.
- 19 Komisjoni advokaat nõudis 30. jaanuari 2007. aasta kirjas uuesti vaidlusaluse võlanõude rahuldamist ning järeldas SEMEA tegevusest, et viimasel puudub likviidsus.
- 20 SEMEA väitis 5. veebruari 2007. aasta kirjas, et ta on likviidne.
- 21 SEMEA saatis 12. veebruari 2007. aasta kirjaga koopia ühingu CEI 12 otsusest, milles kinnitati, et komisjon oli loobunud vaidlusaluse võlanõude sissenõudmisest.
- 22 Komisjon edastas 26. oktoobril 2007 SEMEA likvideerija era-aadressile kohtutäituri kaudu maksenõude.
- 23 Komisjon edastas 10. detsembril 2007 äriühingu likvideerimisaadressile kohtutäituri kaudu maksenõude.

- 24 Makenõude edastanud kohtutäiturile adresseeritud 14. detsembri 2007. aasta kirjas kordas SEMEA likvideerija oma palvet saada teavet komisjoni otsuse kohta loobuda vaidlusalusest võlanõudest. Oma kirjas väitis ta, et uued aktsionärid ja likvideerija ei olnud teadlikud SEMEA-t ühinguga CEI 12 siduvatest kohustustest.
- 25 Komisjoni advokaat vaidlustas 7. jaanuari 2008. aasta kirjas SEMEA likvideerija väited, nõudis uuesti vaidlusaluse võlanõude tasumist, ning saatis koopia sellest kirjast prokurörile, paludes eeskätt pettuse süüteo seisukohast uurida SEMEA likvideerija käitumist.
- 26 Sellele nõudele vastates väitis SEMEA likvideerija, et vaidlusalune võlanõue võib olla aegunud. Selles kirjas meenutas ta asjaolu, et ta oli 2007. aasta alguses komisjoni advokaadiga läbi rääkides võtnud endale kohustuse tasuda vaidlusalune võlanõue niipea, kui ta on saanud vastuse võlanõude sissenõutavust puudutavatele küsimustele.
- 27 Komisjoni advokaat edastas 21. veebruari 2008. aasta kirjaga SEMEA-le viimase nõude rahuldada vaidlusalune võlanõue.
- 28 SEMEA erakorraline üldkoosolek tegi 21. novembril 2008 teatavaks oma peamise aktsionäri Millau kohaliku omavalitsusüksuse otsuse võtta üle SEMEA aktivad ja passivad ning otsustas kanda SEMEA vabad rahalised vahendid summas 82 719,76 eurot üle Millau kohalikule omavalitsusüksusele. Likvideerija esitatud likvideerimisaruande kohaselt, kus oli ära märgitud ka vaidlusalune võlanõue, loeti kõik SEMEA-le usaldatud tööd lõpuleviiduks.
- 29 SEMEA likvideerija lõpetas 9. detsembril 2008 likvideerimismenetluse ja lasi SEMEA äriregistrist kustutada.
- 30 Millau kohaliku omavalitsusüksuse volikogu võttis 18. detsembril 2008 ametlikult üle SEMEA varad. SEMEA kohustuste hulka oli sõnaselgelt kantud vaidlus Euroopa Komisjoniga.
- 31 Komisjoni taotlusel määras Tribunal de commerce de Rodez (Rodezi kaubanduskohus) 12. veebruaril 2010 *ad hoc* esindaja SEMEA esindamiseks.”

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 3 Üldkohtu kantseleisse 15. aprillil 2010 saabunud hagiavalduses palus komisjon, et Üldkohus kohustaks SEMEA-d tasuma talle tagatise alusel põhisumma 41 012 eurot koos kapitaliseeritud intressidega ja 5000 eurot väidetavalt tekkinud kahju hüvitamiseks.
- 4 Kuna Millau kohalik omavalitsusüksus oli üle võtnud SEMEA kõik varad ja kohustused, esitas komisjon ka selle omavalitsusüksuse vastu sisuliselt samade nõuetega hagi, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 21. detsembril 2010.
- 5 Need kaks kohtuasja otsustati nende seotuse tõttu liita.
- 6 Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse esimeses osas komisjoni hagi SEMEA vastu.
- 7 Seoses hagi vastuvõetavusega leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–49, et ta on ELTL artikli 272 ja artikli 256 lõike 1 esimese lõigu ning lepingu üldtingimuste punkti 10 kohaselt komisjoni hagi üle otsustamiseks pädev. Üldkohus lükkas tagasi SEMEA esitatud vastuvõetamatuse vastuväite ning järeldas, et kuivõrd SEMEA on äriregistrist kustutatud, siis ei olnud sellel äriühingul hagi esitamise ajal õigusvõimet ega kohtumenetlusteovõimet.

- 8 Seoses hagi põhjendatusega kvalifitseeris Üldkohus kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 61–68 käsitletava lepingu halduslepinguks.
- 9 Seejärel leidis Üldkohus kohtuotsuse punktides 69–74, et SEMEA oli kohustatud vastavalt Prantsuse õiguses alusetut rikastumist reguleerivatele sätetele tagastama Euroopa Liidule alusetult saadud 41 012 eurot.
- 10 Üldkohus ei nõustunud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 75–88 SEMEA vastuväidetega, mille kohaselt esiteks oli komisjon loobunud tasumisele kuuluva summa nõudmisest, teiseks oli SEMEA oma võlakohustusest vabanenud siis, kui Millau kohalik omavalitsusüksus äriühingu üle võttis, kolmandaks olevat vaidlusalune nõue aegunud ning neljandaks olevat võlanõue lõppenud.
- 11 Lisaks kohustas Üldkohus SEMEA-d tasuma alates 27. aprillist 1993 viivitusintressi Prantsusmaal kohaldatava seadusjärgse määraga, kusjuures neilt kapitaliseeritud intressidelt tuleb omakorda maksta intressi alates 15. aprillist 2010 ja iga aasta möödumisel alates sellest kuupäevast.
- 12 Lõpuks jättis Üldkohus rahuldamata komisjoni kahju hüvitamise nõude.
- 13 SEMEA vastuhagi jättis Üldkohus rahuldamata pärast seda, kui oli tuvastanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 108 ja 109, et komisjoni tegevuse ja vastuhagi esitanute väidetava kahju vahel ei esine otsest põhjuslikku seost.
- 14 Vaidlustatud kohtuotsuse teises osas käsitles Üldkohus komisjoni hagi Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu. Viimati nimetatud arvates tuli see hagi jätta rahuldamata, sest see oli esitatud kohtule, kes ei ole selle menetlemiseks pädev.
- 15 Seoses küsimusega, kas Üldkohtu pädevus võis tuleneda SEMEA-ga sõlmitud vahekohtuklauslist, meenutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 114–119, et ELTL artiklit 272 tuleb tõlgendada kitsalt ja tema pädevust lepinguga seotud kohtuvaidluse lahendamiseks selles lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel tuleb hinnata põhimõtteliselt üksnes ELTL artikli 272 ning vahekohtuklausli enda alusel.
- 16 Olles kõrvale jätnud komisjoni teesi, et SEMEA-d siduv vahekohtuklausel läks vaidlusaluse võlakohustusega aktsessoriselt kaasnevana üle Millau kohalikule omavalitsusüksusele, analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–149, kas Millau kohalikule omavalitsusüksusele võis vahekohtuklausel muutuda siduvaks SEMEA-ga kolmanda isiku kasuks sõlmitud lepingu kaudu.
- 17 Selle kohta märkis Üldkohus kõigepealt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 134, et vahekohtuklausli olemasolu hinnatakse liikmesriikide õiguskordades kehtivate lepinguõiguse üldpõhimõtetega arvestades. Üldkohus täpsustas, et „isegi kui üks sellistest põhimõtetest määrab, et leping on siduv üksnes lepingupooltele, ei takista see põhimõte kahel lepingupoolel lepingu kolmanda isiku kasuks vahendusel anda teatud õigust kolmandale isikule”.
- 18 Seejärel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 135, et lepingu üldtingimuste punktis 10 sõnastatud vahekohtuklausel võis tuleneda SEMEA ja Millau kohaliku omavalitsusüksuse vahel sõlmitud lepingust. Ühelt poolt näeb ELTL artikkel 272 nimelt ette, et vahekohtuklausel peab sisalduma liidu poolt või nimel sõlmitud lepingus. Samas ei sõlminud Millau kohalik omavalitsusüksus ja komisjon lepingut ega järelikult ka vahekohtuklauslit. Üldkohus leidis, et kolmanda isiku kasuks sõlmitud lepingut SEMEA ja Millau kohaliku omavalitsusüksuse vahel võis pidada liidu nimel sõlmitud lepinguks, järeldades sellest, et komisjon võis Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu sellele vahekohtuklauslile tugineda. Teiselt poolt otsustas Üldkohus, et Üldkohtu pädevus teatud lepinguga seonduva kohtuvaidluse lahendamiseks ei või tekkida liidu tahte vastaselt, millega ei ole aga tegemist niisuguse vahekohtuklausli puhul, milles on kokku lepitud üksnes liidu kasuks.

- 19 Lõpuks lisas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136, et vahekohtuklausli menetlusõiguslik laad ei keela sellises klauslis kokku leppimist lepingus kolmanda isiku kasuks.
- 20 Olles kohtuotsuse punktis 138 täpsustanud, et lepingu kolmanda isiku kasuks olemasolu võib tuleneda võlausaldaja ja võlgniku vahelisest sõnaselgest kokkuleppest anda kolmandale isikule teatav õigus, kuid selle võib tuletada ka lepingu eesmärgist või kohtuasja asjaoludest, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 139–141 eelkõige Millau kohaliku omavalitsusüksuse volikogu 18. detsembri 2010. aasta istungi protokollis märgitud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid arvestades, et apellantide tahe oli suunatud liidul Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu võlanõude tekkimisele ja et viimati nimetatu tahtis end siduda sellise vahekohtuklausliga, nagu on sätestatud lepingu üldtingimuste punktis 10.
- 21 Seda tehes lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 142 tagasi apellantide esitatud argumendi, et SEMEA võlakohustuse üleminekuga Millau kohalikule omavalitsusüksusele vabanes SEMEA võlakohustusest, sest Üldkohus oli seisukohal, et võlakohustuse selliseks üleandmiseks oli tingimata vaja liidu nõusolekut, mida käesoleval juhul ei olnud.
- 22 Lisaks täpsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148, et kui Prantsuse õigusnormide, see tähendab Code civil'i (tsiviilseadustik) artikli 2060 ja Code de procédure civile'i (tsiviilkohtumenetluse seadustik) artikli 48 ning ERTL artikli 272 vahel on vastuolu, tuleb viimati nimetatud artiklit käsitada ülimuslikuna kõikide sellega vastuolus olevate riigisiseste õigusnormide suhtes.
- 23 Üldkohus järeldas nimetatud kohtuotsuse punktis 149, et ta oli vahekohtuklausli alusel pädev menetlema hagiavaldust, mille komisjon esitas Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu.
- 24 Hagi põhjendatusega seoses leidis Üldkohus, et põhjendatud on nii nõue Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu tagastada 41 012 eurot kui ka nõue tasuda viivitusintressid, millelt endilt arvestatakse intressi alates 15. aprillist 2010, see tähendab esimese aasta möödumisel.
- 25 Kuna komisjonil on õigus ainult ühele maksele, siis mõistis Üldkohus vastava summa SEMEA-lt ja Millau kohalikult omavalitsusüksuselt välja solidaarselt.
- 26 Küll aga jättis Üldkohus rahuldamata komisjoni kahju hüvitamise nõude ja Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastuhagi.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 27 Apellatsioonkaebuses paluvad apellandid Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - tuvastada, et Üldkohtul puudub pädevus commune de Millau vastu esitatud hagi läbi vaatamiseks ja tunnistada SEMEA vastu esitatud hagi vastuvõetamatuks;
 - teise võimalusena jätta komisjoni hagi rahuldamata;
 - mõista komisjonilt commune de Millau ja SEMEA kasuks välja 41 012 eurot, millele lisanduvad intressid, ja
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 28 Komisjon palub Euroopa Kohtul jätta appellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja apellantidelt.

Apellatsioonkaebus

Apellatsioonkaebuse vastavus vorminõuetele

- 29 Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktis 32 märkinud, tekib käesoleva apellatsioonkaebuse puhul küsimus, kas see on õiguspäraselt SEMEA nimel esitatud.
- 30 Euroopa Kohtule esitatud toimiku dokumentidest nähtub, et apellatsioonkaebuse esitamise ajal 19. novembril 2012 ei olnud Millau kohalikku omavalitsusüksust esindanud advokaadid vastupidi Euroopa Kohtu kodukorra artikli 119 lõikes 2 ja artikli 168 lõikes 2 sätestatule esitanud tõendit selle kohta, et neile on nõuetekohaselt andnud volitused SEMEA õiguspärane esindaja.
- 31 Kuigi SEMEA *ad hoc* esindaja J-F. Blanc leidis F. Bleykasten'ile 12. novembril 2012 saadetud kirjas, et nimetatud äriühingu ühinemine Millau kohaliku omavalitsusüksuse apellatsioonkaebusega on otstarbekas, täpsustas ta siiski, et tema ametiaeg SEMEA *ad hoc* esindajana lõppes 12. augustil 2012.
- 32 2013. aasta oktoobris palus Euroopa Kohtu kohtusekretär vastavalt kodukorra artikli 119 lõikele 4 ja artikli 168 lõikele 4 SEMEA advokaatidelt sellise volikirja esitamist, millest nähtub nende õigus SEMEA nimel tegutseda. Advokaadid esitasid 25. novembri 2013. aasta kirjaga Euroopa Kohtu kantseleisse pädeva tribunal de commerce'i (kaubanduskohus) 5. novembri 2013. aasta määruse, milles nimetatakse J-F. Blanc selle äriühingu *ad hoc* esindajaks Euroopa Kohtus pooleliolevas apellatsioonimenetluses.
- 33 Nagu kohtujurist tõi välja oma ettepaneku punktides 40–44, tuleb kodukorra artikli 119 lõiget 4 ja artikli 168 lõiget 4 tõlgendada nii, et volituse puudumist apellatsioonkaebuse esitamise ajal on võimalik heastada volitust tõendavate dokumentide tagantjärele esitamisega.
- 34 Järelikult, kuigi SEMEA advokaatidel ei olnud käesoleva apellatsioonkaebuse esitamise ajal selle äriühingu volitust, sai J-F. Blanc pärast enda *ad hoc* esindajaks nimetamist õiguspäraselt kinnitada oma soovi, et SEMEA ühineks Millau kohaliku omavalitsusüksuse apellatsioonkaebusega (vt selle kohta kohtuotsus Maurissen ja Union syndicale vs. kontrollikoda, 193/87 ja 194/87, EU:C:1989:185, punkt 33).
- 35 Eeltoodust tuleneb, et apellatsioonkaebus esitati SEMEA nimel nõuetekohaselt.

Sisulised küsimused

- 36 Oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitavad apellandid neli väidet.

Esimene väide

– Poolte argumendid

- 37 Esimese väitega väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui pidas ennast pädevaks Millau kohaliku omavalitsusüksuse vastu esitatud hagi lahendamiseks. Apellantide arvates leidis Üldkohus vääralt, et SEMEA ja Millau kohaliku omavalitsusüksuse vahel sõlmitud lepinguga kolmanda isiku kasuks muutus viimati nimetatute suhtes siduvaks SEMEA ja komisjoni vahel sõlmitud lepingu üldtingimuste punktis 10 ette nähtud vahekohtuklausel.

- 38 Apellandid väidavad esiteks, et kohaldatavad riigisisised normid, käesoleval juhul code civil'i artikkel 2060, keelavad avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel anda vaidlust vahekohtule lahendada. Apellandid on seisukohal, et avalik-õiguslik juriidiline isik, kes ei või kokku leppida vahekohtuklauslis, ei saa seda enam näha ette sellist klauslit kolmanda isiku kasuks, liiatigi kuna ELTL artikkel 272 ei näe ette sellise tingimuse võimalust.
- 39 Apellandid märgivad selle kohta täiendavalt, et Üldkohtu viide vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136 kohtuotsusele Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung jt (201/82, EU:C:1983:217, punktid 10–20) ei ole käesolevas kohtuasjas asjakohane, sest see kohtuotsus tehti konkreetselt kindlustuslepingut puudutavas kontekstis. Apellandid väidavad ka tahtevabaduse põhimõttele viidates, et kuivõrd komisjon ei ole sõnaselgelt nõustunud sellega, et SEMEA kohustus komisjoni ees läheks üle Millau kohaliku omavalitsusüksuse varasse, siis ei ole see kohustus ega vahekohtuklausel üle läinud.
- 40 Teiseks kritiseerivad apellandid iseäranis vaidlustatud kohtuotsuse punkte 137–140, milles Üldkohus leidis, et Millau kohaliku omavalitsusüksuse maksekohustus tuleneb tema ja SEMEA vahelisest lepingust, millest võib tuletada lepingu kolmanda isiku kasuks, see tähendab liidu nimel. Samas vaidlevad apellandid vastu sellele, et sõlmiti niisugune kokkulepe seoses väidetava võlga komisjoni ees, kuna Millau kohaliku omavalitsusüksuse otsus SEMEA võlgade enda peale võtmise kohta kujutab endast selle omavalitsusüksuse ühepoolset otsust.
- 41 Kolmandaks leiavad apellandid, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 140 ebaõigesti 18. detsembri 2010. aasta otsust, leides, et Millau kohalikul omavalitsusüksusel oli „kõiki asjaolusid teades” tahe võtta üle võlakohustus, mille kord ja sisu vastasid SEMEA võlakohustusele. Samas sisaldas Millau kohaliku omavalitsusüksuse volikogu otsus SEMEA varade ja kohustuste ülevõtmise kohta „nagu eespool kirjeldatud” üksikasjalikku kirjeldust, milles ei viidatud kordagi vahekohtuklausli olemasolule.
- 42 Komisjon väidab kõigepealt, et lepingu üldtingimuste punkti 10 tuleb Prantsuse õiguse tähenduses kvalifitseerida kohtualluvuse kokkuleppeks, mitte vahekohtuklausliks. Samas on code civil'i artiklis 2060 sätestatud keeluga silmas peetud ainult vahekohtuklauslit.
- 43 Seejärel märgib komisjon, et Üldkohus leidis õigesti, et käesolevas kohtuasjas on olemas lepingut kolmanda isiku kasuks iseloomustavad tunnused. Komisjon lisab, et kohtuotsuse Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung jt (EU:C:1983:217) mõju ei piirdu ainult kindlustuslepingutega.
- 44 Lõpetuseks märgib komisjon, et 18. detsembri 2010. aasta otsust puudutav argument tuleb vastuvõetamatuna tagasi lükata, kuna see käsitleb puhtalt faktiküsimust.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 45 Esimese väite esimese osaga soovivad apellandid kritiseerida seda asjaolu ennast, et ELTL artikli 272 tähenduses vahekohtuklausel võiks olla kolmanda isiku kasuks sõlmitud lepingu ese. Sellega seoses meenutavad nad nende esimeses kohtuastmes esitatud argumente, mille kohaselt on Prantsuse avalik-õiguslikel juriidilistel isikutel vahekohtuklauslite sõlmimine keelatud, väites, et see keeld peaks seda enam kehtima siis, kui selline tingimus nähakse ette kolmanda isiku kasuks.
- 46 Eeltoodust tuleneb, et apellandid piirduvad juba Üldkohtus esitatud argumendi käsitlemisega, ilma et nad võtaksid seisukohta Üldkohtu põhjenduse suhtes, millega need argumendid tagasi lükati.
- 47 ELTL artiklist 256, Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning kodukorra artikli 112 lõike 1 punktist c tuleneb, et apellatsioonkaebuses peavad olema täpselt näidatud selle kohtuotsuse kritiseeritavad osad, mille tühistamist nõutakse, ning seda nõuet konkreetselt põhjendavad

õiguslikud argumendid (vt eelkõige kohtuotsused *Bergaderm ja Goupil vs. komisjon*, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 34; *Interporc vs. komisjon*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 15, ja *Reynolds Tobacco jt vs. komisjon*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, punkt 49).

- 48 Nii ei vasta nendest sätetest tulenevatele põhjendamisnõuetele apellatsioonkaebus, milles piirduakse Üldkohtule esitatud väidete ja argumentide, sealhulgas selle kohtu poolt sõnaselgelt kõrvale jäetud faktilistel asjaoludel põhinevate argumentide ja väidete kordamise või sõnasõnalise taasesitamisega (vt eelkõige kohtuotsus *Interporc vs. komisjon*, EU:C:2003:125, punkt 16). Selline apellatsioonkaebus kujutab endast tegelikult nõuet, mille eesmärk on saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine, mis aga ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse (vt eelkõige kohtuotsus *Reynolds Tobacco jt vs. komisjon*, EU:C:2006:541, punkt 50).
- 49 Järelikult tuleb see argument vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 50 Mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punktis 136 tehtud viidet kohtuotsusele *Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung jt* (EU:C:1983:217), siis olgu märgitud, et Üldkohus viitas sellele kohtuotsusele rõhutamaks, et „kohtualluvuse kokkuleppe menetlust reguleeriv laad [ei keela] sellises klauslis kokku leppimist lepingus kolmanda isiku kasuks”.
- 51 Siinkohal piisab samas nendingust, et vaidlustatud kohtuotsuse punkt 136 sisaldab täiendavat põhjendust, millega toetatakse Üldkohtu järeldust sama kohtuotsuse punktides 134 ja 135, see tähendab, et kohtualluvuse kokkuleppe võib olla kolmanda isiku kasuks sõlmitud lepingu ese.
- 52 Kuna kohtuotsust *Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung jt* (EU:C:1983:217) käsitlevad apellantide argumendid ei saa seda Üldkohtu järeldust kahtluse alla seada, siis tuleb need tulemusetuna tagasi lükata.
- 53 Samuti tuleb tagasi lükata tahtevabaduse põhimõttel põhinev argument, mis seisneb väites, et kuna puudus komisjoni sõnaselge nõusolek, siis ei toimunud vaidlusaluse võlakohustuse ega sellega seotud vahekohtuklausli üleminekut. Tegelikult apellandid üksnes taasesitavad oma esimeses kohtuastmes esitatud argumente, täpsustamata seejuures, miks tuleb kritiseerida Üldkohtu põhjendust seoses vaidlustatud kohtuotsuse punktides 142 ja 143 tehtud järeldusega, et komisjoni sõnaselge nõusolek ei olnud vajalik, kuna vahekohtuklausel oli sõlmitud liidu kasuks.
- 54 Mis puudutab esimese väite teist osa, siis piisab konstateeringust, et apellandid kritiseerivad kindlatele faktilistele asjaoludele viidates peamiselt seda, kuidas Üldkohus hindas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 137–140 käesoleva kohtuasja asjaolusid, selleks et teha kindlaks, kas lepingu kolmanda isiku kasuks olemasolu võib tuletada kõnealuse lepingu esemest.
- 55 Samas vastavalt ETL artiklile 256 ja Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesele lõigule peab apellatsioonkaebus piirduma õigusküsimustega ja selle aluseks võib olla üksnes Üldkohtu pädevuse puudumine, menetlusnormide selline rikkumine Üldkohtu poolt, mis kahjustab apellandi huve, või liidu õiguse rikkumine Üldkohtu poolt (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. *Brazzelli Lualdi jt*, C-136/92 P, EU:C:1994:211, punkt 47).
- 56 Seega on ainult Üldkohus pädev faktilisi asjaolusid tuvastama – välja arvatud juhul, kui tema tuvastatu sisuline ebaõigsus tuleneb temale esitatud toimiku materjalidest – ja tõendeid hindama. Nende faktiliste asjaolude tuvastamine ja tõendite hindamine ei ole sellisena seega Euroopa Kohtu kontrollile alluv õigusküsimus, välja arvatud juhul, kui neid on moonutatud (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused *Euroopa Investeerimispank vs. Hautem*, C-449/99 P, EU:C:2001:502, punkt 44, ja *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied vs. komisjon*, C-105/04 P, EU:C:2006:592, punktid 69 ja 70).

- 57 Üldkohtu hinnang faktilistele asjaoludele, mille tulemusel kohus jõudis järeldusele, et Millau kohalikul omavalitsusüksusel oli maksekohustus, ei kujuta endast seega Euroopa Kohtu kontrollile alluvat õigusküsimust, välja arvatud siis, kui fakte pole moonutatud, mida aga apellandid ei ole väitnud.
- 58 Seega tuleb esimese väite teine osa tunnistada vastuvõetamatuks.
- 59 Esimese väite kolmandas osas väidavad apellandid, et selle kindlaksmääramisel, millises ulatuses võttis Millau kohalik omavalitsusüksus üle SEMEA võlakohustuse komisjoni ees, tõlgendas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 141 vääralt 18. detsembri 2010. aasta otsust.
- 60 Samas tuleb tõdeda, et apellandid kritiseerivad üksnes seda, millise hinnangu andis Üldkohus Millau kohaliku omavalitsusüksuse poolt üle võetud SEMEA kohustuste ulatusele. Seega ei puuduta nende väide Üldkohtu tuvastatu sisulist ebaõigsust ega talle esitatud tõendite moonutamist.
- 61 Vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 55 ja 56 viidatud kohtupraktikale tuleb ka esimese väite kolmas osa vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 62 Kõigest eelnevast tuleneb, et esimene väide tuleb tagasi lükata kui osaliselt tulemusetu ja osaliselt vastuvõetamatu.

Teine väide

– Poolte argumendid

- 63 Teise väitega väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui otsustas, et komisjoni hagi SEMEA vastu oli vastuvõetav. Apellantide arvates leidis Üldkohus vääralt esiteks, et SEMEA kõik õigused ei ole maksmata pandud ja kõik kohustused ei ole täidetud ning teiseks, et Millau kohaliku omavalitsusüksusele oma vara üleandmisega ei vabanenud SEMEA oma võlast komisjoni ees, kuna komisjon ei olnud andnud oma nõusolekut vaidlusaluse võlakohustuse ülevõtmisele selle kohaliku omavalitsusüksuse poolt.
- 64 Apellandid on seisukohal, et kuna Millau omavalitsusüksus astus täielikult SEMEA asemele, võis viimati nimetatud oma likvideerimismenetluse lõpetada. Apellantide väitel vabanes SEMEA õiguspäraselt oma kohustustest komisjoni ees, kelle nõusolek ei olnud vajalik, kuna maksevõimelise juriidilise isikuga asendamine oli talle kasulik.
- 65 Komisjon väidab, et väide on selle ebaselguse tõttu vastuvõetamatu. Teise võimalusena leiab komisjon, et väide tuleb ilmselge põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 66 Oma teise väitega väidavad apellandid, et Millau kohalik omavalitsusüksus astus SEMEA asemele. Nõnda väites nõustuvad nad tegelikult Üldkohtu põhjendustega vaidlustatud kohtuotsuse punktides 138–140, mille kohaselt tuleneb käesoleva kohtuasja asjaoludest, et teadaolevate või võimalike võlausaldajate, sealhulgas komisjoni jaoks asendati SEMEA lepinguga kolmanda isiku kasuks uue võlgnikuga Millau kohaliku omavalitsusüksuse isikus.
- 67 Samas olgu märgitud, et apellantide väited vaidlustatud kohtuotsuse kohta piirduvad Üldkohtu faktilistele asjaoludele antud hinnanguga, ilma et selles osas oleks täpselt viidatud väidetavatele õigusnormi rikkumistele Üldkohtu poolt või oleks esitatud õiguslikke argumente selle teise väite põhjenduseks. Käesoleva kohtuotsuse punktides 47 ja 48 viidatud kohtupraktika kohaselt tuleb teine väide tunnistada vastuvõetamatuks.

- 68 Lisaks kordab teine väide apellantide esimese väite raames esitatud arutluskäiku, mis päädis järeldusega, et SEMEA ja Millau kohaliku omavalitsusüksuse vahel ei olnud seoses komisjoni ees oleva väidetava võlakohustusega mingisugust kokkulepet.
- 69 Seega, kuna apellandid räägivad vastu enda esitatud õiguslikele argumentidele, saab teise vastuväite ainult vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata (vt selle kohta kohtumäärus Nijs vs. kontrollikoda, C-495/06 P, EU:C:2007:644, punktid 52–56).

Kolmas väide

– Poolte argumendid

- 70 Apellantide kolmanda väite kohaselt rikkus Üldkohus õigusnormi, kui leidis, et kohaldada tuli tsiviilõigusest tulenevat 30-aastast aegumistähtaega, mistõttu ei olnud vaidlusalune võlanõue aegunud.
- 71 Apellandid märgivad esiteks, et SEMEA vara üle võtnud Millau kohalik omavalitsusüksus võib esitada komisjoni vastu samu õiguslike argumente, nagu oleks saanud esitada SEMEA, sealhulgas vaidluse ajal kehtinud versioonis code de commerce'ist (ärieadustik, edaspidi „code de commerce”) tuleneva kohustuste kümneaastase aegumistähtajaga seotud argumenti. Teiseks, kuivõrd SEMEA oli kaubanduslik segaosalusega ettevõtja, siis tekkis vaidlusalune võlanõue ettevõtja SEMEA ja mitte-ettevõtja komisjoni vahelises ärisuhtes.
- 72 Esiteks väidavad apellandid, et kohustuste aegumine ei olene sellest, et tegemist on halduslepinguga. Kui nimelt haldusõiguses sellekohaseid erisätteid ei ole, siis tuleb kohaldada tsiviilõiguse aegumist sätestavaid norme. Code de commerce'is ette nähtud kümneaastane aegumistähtaeg kujutab endast erinormi, mida tuleb eelistada tsiviilõiguse normidele, mistõttu tuleb käesolevas asjas kõnealusele ärisuhtele kohaldada code de commerce'i aegumistähtaega.
- 73 Seoses Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeim halduskohus) 31. juuli 1992. aasta otsusega (nr 69661) märgivad apellandid, et halduskohus ei keeldunud code de commerce'is ette nähtud kümneaastase aegumistähtaja kohaldamisest mitte sel põhjusel, et see ei ole kohaldatav avalik-õigusliku isiku ja ettevõtja vahel, vaid et vaidlusalused kohustused puudutatud isikute vahel ei tekkinud ärisuhtest. Järelikult ei saa kõnealuse lepingu olemus takistada code de commerce'is ette nähtud kümneaastase aegumistähtaja kohaldamist.
- 74 Teiseks väidavad apellandid, et Üldkohus hindas lepingu tingimusi ja käesoleva asja asjaolusid vääralt, kui ta leidis, et vaidlusalust võlanõuet ei saa pidada SEMEA ja komisjoni vahelisest ärisuhtest tekkinuks.
- 75 Sellega seoses rõhutavad apellandid, et Conseil d'État' 31. juuli 1992. aasta otsus tehti täiesti erinevas kontekstis seoses ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustoetuste andmisega ja seda ei saa üle kanda käesoleval asjale. Apellantide arvates oli komisjon lepingu tingimusi arvesse võttes kõnealuse projektiga otseselt seotud ja tal oli tegevuse üle kontroll, nii et oleks tulnud järeldada, et SEMEA ja komisjoni vahel oli ärisuhe.
- 76 Komisjon väidab, et kolmanda väite esimene osa tuleb vastuvõetamatuse või vähemalt põhjendamatus tõttu tagasi lükata, kuna see tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse vääriti mõistmisest. Üldkohus ei tuginenud oma vaidlusaluse võlanõude aegumist puudutavas põhjenduses kõnealuse lepingu haldusõiguslikule olemusele.

77 Selle väite teise osaga seoses väidab komisjon, et Üldkohus viitas õigesti Conseil d'État 31. juuli 1992. aasta otsusele, et selgitada põhimõtet, mille kohaselt lepingut, mille alusel toimub kasumit või vastutasu saamata avaliku teenuse osutamisenä avaliku sektori rahalise toetuse andmine, ei saa pidada äritehinguks, mistõttu sellele ei saa kohaldada code de commerce'i artiklis 110-4 ette nähtud kümneaastast aegumistähtaega.

– Euroopa Kohtu hinnang

78 Mis puudutab esiteks apellantide argumente, mille kohaselt ei mõjuta lepingu haldusõiguslik olemus selle tuvastamist, milline aegumistähtaeg on vaidlusalusele võlanõudele kohaldatav, siis tuleb märkida, et Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 61–68 nimetatud lepingule kohaldatavat õiguslikku režiimi ja jõudis järeldusele, et tegemist on halduslepinguga.

79 Samas ei viidanud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 82–88, milles ta käsitles vaidlusalusele võlanõudele kohaldatavat aegumistähtaega, kordagi kõnealuse lepingu haldusõiguslikule olemusele.

80 Kuivõrd selle lepingu haldusõiguslik olemus ei mõjutanud selle tuvastamist, milline aegumistähtaeg on vaidlusalusele võlanõudele kohaldatav, siis tuleb sellega seotud argument tulemusetuna tagasi lükata.

81 Teiseks, mis puudutab kriitikat, et Üldkohus hindas nimetatud lepingu tingimusi ja käesoleva asja asjaolusid vääralt, siis tuleb märkida, et Üldkohus viitas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 83 sellele, et kõnealuse lepingu eesmärk oli saada komisjonilt toetust liidu regionaalpoliitika raames sõlmitud lepingu täitmiseks.

82 Üldkohus tuletas sellest Conseil d'État' 31. juuli 1992. aasta otsusele viidates, et „lepingust tulenevaid kohustusi, sealhulgas vaidlusalust võlanõuet, [ei saa] pidada komisjoni ja SEMEA vahel majandustegevuse käigus tekkinuks”.

83 Eeltoodust tuleneb, et code de commerce'is ette nähtud aegumistähtaja kohaldamata jätmisel ei tuginenud Üldkohus – vastupidi apellantide seisukohale – mitte asjaolule, et leping oli sõlmitud avalik-õigusliku isiku ja ettevõtja vahel, vaid sellele, et lepingu eesmärk oli saada komisjonilt toetust liidu regionaalpoliitika raames sõlmitud lepingu täitmiseks.

84 Lisaks ei saa nõustuda apellantide väitega, et käesoleva asja kontekst erines täielikult Conseil d'État' 31. juuli 1992. aasta otsuses käsitletud kontekstist. Nimelt esitas komisjon vaidlusaluse tagasimaksmise nõude nende summade kohta, mille komisjon oli maksnud regionaalpoliitika raames ning seda ei saanud pidada apellantide ja komisjoni vahelises äritegevuses tekkinud kohustustest tulenevaks nõudeks.

85 Kõigest eelnevast tuleneb, et kolmas väide tuleb tagasi lükata kui osaliselt tulemusetu ja osaliselt põhjendamatu.

Neljas väide

– Poolte argumendid

86 Neljanda väitega heidavad apellandid Üldkohtule ette, et viimane jättis rahuldamata nende vastuhagi, leides, et komisjoni tegevuse ja vastuhagi esitanute väidetava kahju vahel ei esine otsest põhjuslikku seost.

- 87 Apellandid osutavad asjaolule, et komisjon ei teinud ajavahemikul 27. aprillist 1993 kuni 18. novembrini 2005 midagi selleks, et saada tagasi tema arvates talle võlgnetavad summad. Kui aga komisjon oleks oma nõudest varem SEMEA-le teada andnud, siis oleks viimati nimetatu asjaolusid kontrollinud ja vajadusel tegutsenud tagastamisnõude rahuldamise nimel.
- 88 Apellandid väidavad, et komisjoni 12 aastat väldanud tegevusetuse tõttu arvas SEMEA, et komisjon on loobunud makstud summade tagasinõudmisest.
- 89 Apellandid on seisukohal, et sellise tegevusetusega rikkus komisjon tema hea halduse kohustust Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõike 1 tähenduses; selle eest oleks Üldkohus pidanud karistama.
- 90 Komisjon väidab, et neljas väide on vastuvõetamatu, kuna sellega seatakse kahtluse alla Üldkohtu hinnang faktilistele asjaoludele.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 91 Seoses apellantide väitega, et komisjon väidetavalt loobus makstud summade tagasinõudmisest, tuleb viidata vaidlustatud kohtuotsuse punktis 77 tehtud Üldkohtu järeldusele, et toimiku materjalid ei võimalda asuda seisukohale, et võlanõudest oleks loobutud.
- 92 Seega kritiseerivad apellandid tegelikult selle argumendiga Üldkohtu poolt toimiku materjalidele antud hinnangut. Ka see argument tuleb vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 55 ja 56 viidatud kohtupraktikale vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 93 Mis puudutab apellantide väidet, et komisjon rikkus oma hea halduse kohustust, siis ei ole poolte vahel vaidlust selles, et kuigi komisjon nõudis 27. aprilli 1993. aasta kirjas vaidlusaluse võla maksmist – nõue, mida SEMEA ei täitnud –, pöördus see institutsioon uuesti SEMEA poole alles 18. novembril 2005. aasta tähtkirjaga ning võlateade saadeti alles 11. jaanuari 2006. aasta kirjaga.
- 94 See asjaolu ei saa siiski seada kahtluse alla vaidlustatud kohtuotsuse punktides 108 ja 109 antud hinnangut, mille kohaselt ei esine 41 012 euro osas komisjoni tegevuse ja apellantide väidetava kahju vahel otsest põhjuslikku seost.
- 95 Seega leidis Üldkohus õigesti, et 41 012 euro tasumise nõue oli suunatud alusetult saadud summa tagastamisele ning kuna see võlanõue ei olnud aegunud, siis oli SEMEA-l igal juhul see maksekohustus edasi. Kuna need kaks tegevust põhinevad erinevatel õiguslikel alustel, siis tuli vaidlusaluse võlanõude summa tasuda isegi juhul, kui eeldada, et komisjonil tekkis lepinguväliline vastutus tema hea halduse kohustuse rikkumise tõttu.
- 96 Seevastu seoses viivitusintressiga tuleb viidata väljakujunenud kohtupraktikale, mille kohaselt liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise ja tekkinud kahju eest ELTL artikli 340 alusel hüvitise saamise õiguse kasutamise eelduseks on see, et samaaegselt on täidetud teatavad tingimused: institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tekkimine ning põhjuslik seos selle tegevuse ja viidatud kahju vahel (vt eelkõige kohtuotsused *Oleifici Mediterranei vs. Euroopa Majandusühendus*, 26/81, EU:C:1982:318, punkt 16; *Birra Wührer jt vs. nõukogu ja komisjon*, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 ja 282/82, EU:C:1984:341, punkt 9; ja *Inalca ja Cremonini vs. komisjon*, C-460/09 P, EU:C:2013:111, punkt 46).

- 97 Seoses kõnealusele institutsioonile ette heidetud õigusvastase tegevusega tuleb märkida, et vastavalt hea halduse üldpõhimõttele, mis kuulub liidu õiguskorraga haldusmenetluses antud tagatiste hulka ja mis on praegu sätestatud liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 1, on liidu institutsioonid kohustatud juhtima sissenõudmismenetlust hoolsalt ja tegutsema selliselt, et iga menetlustoiming sooritatakse mõistliku aja jooksul pärast sellele eelnenud toimingut.
- 98 Samas on selge, et pärast 27. aprilli 1993. aasta kirjaga vaidlusaluse võla maksmise nõudmist oli komisjon rohkem kui 12 aastat tegevusetu ja andis endast märku alles 18. novembri 2005. aasta tähtkirjaga.
- 99 Peale selle ei ole selline tegevusetus õigustatud vaidluse keerukusega ega muu erilise asjaoluga, mis võiks õigustada tuvastatud hilinemist.
- 100 Sellistel asjaoludel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 108 vääralt, et komisjoni tegevuse ja väidetava kahju vahel ei esine otsest põhjuslikku seost.
- 101 Mis puudutab kahju olemasolu, siis vastab tõele see, et intressi arvestati põhjusel, et SEMEA ei täitnud viivitamata komisjoni 27. aprilli 1993. aasta tagasimaksmise nõuet.
- 102 Nagu nähtub kohtujuristi ettepaneku punktist 89, tõi samas komisjoni rohkem kui 12 aastat väldanud tegevusetus kaasa selle, et nõutud viivitusintressi summa on nüüd suurem kui vaidlusaluse võlanõude summa.
- 103 Ettepaneku punktiga 90 sarnaselt tuleb tõdeda, et komisjoni rohkem kui 12 aastat väldanud tegevusetuse jooksul kogunenud viivitusintresse tuleb käsitada selle institutsiooni tegevuse otsese tulemusena.
- 104 Eeltoodust tulenevalt tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, milles selles leitakse apellantide vastuhagi analüüsimisel, et komisjoni tegevuse ja viivitusintresside väljamõistmise tõttu väidetavalt tekkinud kahju vahel ei ole otsest põhjuslikku seost.

Hagi Üldkohtus

- 105 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimesele lõigule võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab. Käesoleval juhul on see nii.
- 106 Arvestades käesoleva asja konkreetseid iseärasusi tuleb otsus teha apellantide vastuhagi kohta seoses viivitusintressi väljamõistmisega.
- 107 Käesoleva kohtuotsuse punktidest 97–104 tuleneb, et kahju, mis tekkis viivitusintressidega, mida arvestati komisjoni rohkem kui 12 aastat väldanud tegevusetuse jooksul, on selle institutsiooni rikkumise otsene tagajärg.
- 108 Siiski tuleb arvesse võtta seda, et 41 012 euro suurune võlanõue, mis puudutas SEMEA poolt komisjonile tagastatavat võlga, ei olnud 18. novembril 2005, see tähendab päeval, mil see institutsioon nõudis võla tagasimaksmist, veel aegunud.
- 109 Järelikult tuleb apellantide vastuhagi osaliselt rahuldada ja jätta komisjoni kanda kolm neljandikku summast, mille moodustavad Prantsusmaal kohaldatava seadusjärgse aastamääraga alates 27. aprillist 1993 kuni 18. novembrini 2005 arvestatud viivitusintressid.

Kohtukulud

- 110 Kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.
- 111 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 138 lõige 3 täpsustab, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda. Sama säte näeb siiski ette, et kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Euroopa Kohus otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakse poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest.
- 112 Käesoleval juhul leiab Euroopa Kohus, et komisjonilt, kes kannab enda kohtukulud mõlemas kohtuastmes, tuleb välja mõista ka üks neljandik Millau kohaliku omavalitsusüksuse ja SEMEA kohtukuludest nimetatud kohtuastmetes. Viimati nimetatud kannavad kolm neljandikku enda kohtukuludest mõlemas kohtuastmes.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsus komisjon *vs.* SEMEA ja commune de Millau (T-168/10 ja T-572/10) osas, milles selles leitakse commune de Millau ja segaosalusega ettevõtja Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) vastuhagiga seoses, et Euroopa Komisjoni tegevuse ja viivitusintresside väljamõistmise tõttu väidetavalt tekkinud kahju vahel ei ole otsest põhjuslikku seost.
2. Rahuldada Commune de Millau ja segaosalusega ettevõtja Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) vastuhagi osaliselt ja jätta Euroopa Komisjoni kanda kolm neljandikku summast, mille moodustavad Prantsusmaal kohaldatava seadusjärgse aastamääraga alates 27. aprillist 1993 kuni 18. novembrini 2005 arvestatud viivitusintressid.
3. Jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas rahuldamata.
4. Mõista Euroopa Komisjonilt, kes kannab enda kohtukulud nii esimeses kohtuastmes kui apellatsiooniastmes, välja üks neljandik commune de Millau ja segaosalusega ettevõtja Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) kohtukuludest neis kahes kohtuastmes.
5. Jätta commune de Millau ja segaosalusega ettevõtja Société d'économie mixte d'équipement de l'Aveyron (SEMEA) endi kanda kolm neljandikku nende kohtukuludest esimeses kohtuastmes ja apellatsiooniastmes.

Allkirjad